

Begäran om omprövning av tekniska nämndens beslut 26.3.2026 § 41 gällande skador på fastighet orsakade av dagvatten

TEKN 17.06.2026 § 86
845/10.03.02.01/2025

Beredning

Infrastrukturchef Pekka Stenius
Förvaltningsdirektör Tomas Määttä

Bakgrund till ärendet

Tekniska nämnden har genom det beslut som är föremål för omprövningsbegäran (26.3.2026 § 41) beslutat förkasta det krav på skadestånd som framförts av dem som begär omprövning gällande den skada som dagvatten orsakat deras fastighet samt övriga krav som de hade framfört.

De som begär omprövning kräver utöver skadestånd också att staden beviljar en nedsättning av dagvattenavgiften för deras fastighet. Detta yrkande avslog tekniska nämnden, eftersom de som begär omprövning inte hade lagt fram några egentliga orsaker till varför det beslut som stadsfullmäktige i Lovisa stad fattade 19.9.2018 § 88 om att införa dagvattenavgift för detaljplanerade områden inte skulle gälla den fastighet som de äger, när grundavgiften för dagvatten tas ut för alla fastigheter som är belägna inom ett område för dagvattenavlopp (detaljplanerat område), oberoende om fastigheten har anslutits till dagvattennätet eller inte.

Skadeståndsyrkandet avslogs av tekniska nämnden eftersom de krävda skadestånden inte beror på att det kommunala dagvattensystemet skulle fungera på felaktigt sätt eller på stadens byggande. Det finns således inte något tillräckligt orsakssamband mellan de påstådda skadorna och stadens verksamhet. Nämnden motiverade frågan bland annat med § 103 e i lagen om områdesanvändning enligt vilken ägaren till en fastighet i regel ansvarar för dräneringen på sin tomt. I ärendet påvisades inte heller att staden genom byggnadsåtgärder eller kommunaltekniken skulle ha avlett dagvatten så att det permanent eller planmässigt rinner till fastigheten i fråga.

Grunder för begäran om omprövning och bedömning av dem

Enligt 138 § i kommunallagen (410/2015) ska en begäran om omprövning framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Omprövningsbegäran har således framställts inom utsatt tid och tas upp till prövning.

Den myndighet som behandlar omprövningsbegäran är bunden till de yrkanden som framförs i omprövningsbegäran och kan inte behandla frågan till andra delar. I ett omprövningsbeslut ska de yrkanden som läggs fram i omprövningsbegäran avgöras genom ett motiverat avgörande.

De påståenden om laglighetsfel vid behandlingen av ärendet som framförs i omprövningsbegäran ska granskas, och om det inte konstateras några laglighetsfel i beslutet kan omprövningsbegäran avslås. Man kan överväga att bifalla en omprövningsbegäran med stöd av de ändamålsenlighetsgrunder som eventuellt lagts fram i den.

De som begär omprövning har yrkat att saken ska rättas med stöd av 50 § i förvaltningslagen och att ärendet ska återremitteras för ny beredning eftersom beslutet i ärendet har uppkommit i fel ordning. I omprövningsbegäran krävs dessutom att två externa sakkunnigutredningar inhämtas. Detta motiveras bland annat med att dagvattensystemet inte fungerar, att utredningsskyldigheten försumrats och med stadens skadeståndsansvar.

Kommunens lagstadgade ansvar för dagvatten från gatuområden

I omprövningsbegäran hänvisas till kommunens skyldighet enligt lagen områdesanvändning (132/1999) att sörja för dagvattensystemens dimensionering och skick. I lagen om områdesanvändning görs en uppdelning mellan kommunens ansvar, som regleras i § 103 i, och fastighetsägarens ansvar, som regleras i § 103 e, enligt vilken ägaren till eller innehavaren av en fastighet ansvarar för hanteringen av fastighetens dagvatten.

Högsta förvaltningsdomstolen har i sitt avgörande 2023:25, till vilket det redan hänvisades i nämndens beslut, behandlat ett liknande fall där det ansågs utrett att dagvatten från områden utanför detaljplaneområdet och också delvis från detaljplaneområdet styrdes på grund av höjdskillnader till en fastighet där det fanns ett rörförsett dike som tidvis varit otillräckligt för att hantera dagvattnet, vilket orsakat översvämning.

Fastighetsägaren hade i fallet i fråga krävt att kommunen vidtar åtgärder för att förbättra dagvattensystemet. Den periodiska översvämningen av dagvatten på en enskild fastighet visade enligt högsta förvaltningsdomstolen dock inte som sådan att den övergripande hanteringen av dagvattnet på detaljplaneområdet hade ordnats på ett bristfälligt sätt. Det hade inte framkommit i ärendet att motsvarande problem med hanteringen av dagvatten skulle ha uppstått i större utsträckning inom detaljplaneområdet. Högsta förvaltningsdomstolen godkände således nämndens beslut om att inte inleda byggåtgärder i fråga om dagvattensystemet i området.

Lovisa stad har genom de utredningar som den gjort konstaterat att dagvattensystemet fungerar och underhålls. Tillfälliga åtgärder (till exempel pumpning) utgör riskhantering och påvisar inte förekomsten av fel eller försummelse eller att dagvattensystemet inte fungerar eller att det är otillräckligt i det ifrågavarande detaljplaneområdet.

Fel i förvaltningsförfarandet

Utredning av ärendet

Enligt 31 § i förvaltningslagen (434/2003) ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt.

Enligt den vedertagna tolkningen av bestämmelsen är myndigheten dock inte skyldig att inhämta all tänkbar utredning, utan sådant material som är nödvändigt och relevant för avgörandet av ärendet. Myndigheten har i enlighet med vad som anges i rättslitteraturen utrett ett ärende tillräckligt när den har tillräckligt med utredningsbaserad information för att avgöra ärendet (bland annat Kulla och Salminen, 2024).

I detta fall har Lovisa stad som utredning till stöd för nämndens beslut 26.3.2026 § 41 inhämtat en bedömning av dagvattennätets skick, teknisk information om dess underhåll och en utredning av områdets strukturella

funktion. Inga strukturella fel, tilltäppningar eller försummelser av underhållet har konstaterats i dessa. Det bild- och videomaterial som de som begär omprövning lägger fram i sin omprövningsbegäran visar inte att det skulle finnas något fel i dagvattenssystemet, att det i ärendet skulle vara fråga om vårdslöshet från myndighetens sida eller att det skulle finnas ett rättsligt relevant orsakssamband mellan Lovisa stads verksamhet och skadeståndsansvar, och det påverkar inte utgången i ärendet.

Lovisa stad anser således att den utredning som den inhämtat i ärendet har varit tillräcklig med tanke på ärendets natur och omfattning. Det bild- och videomaterial som de som begär omprövning tillställt i ärendet förändrar inte på det sätt som konstateras ovan ärendets utgång med tanke på dagvattenssystemets funktion och tillräcklighet, så det kan anses att man i ärendet sett till att ärendet utretts på tillräckligt sätt i enlighet med 31 § i förvaltningslagen.

En parts rätt att bli hörd

Skyldigheten att höra parten enligt 34 § i förvaltningslagen har fullgjorts i ärendet. Parten gavs tillfälle att framföra sin syn på saken och tillställa en utredning innan ärendet avgjordes, för bland annat infrastrukturchefen och tf förvaltningsdirektören gjorde en syn hos dem som begär omprövning hösten 2025. Rätten att bli hörd innebär ingen skyldighet att godkänna de påståenden som framförts eller att inhämta tilläggsutredningar till stöd för dem.

Myndigheten har som uppgift att bedöma vilken betydelse partens utredning har med tanke på avgörandet av ärendet och att fatta ett beslut utgående från detta. Vid det skede som utredningarna bedöms har myndigheten inte längre någon skyldighet enligt förvaltningslagen att ge parten tillfälle att bli hörd, eftersom myndigheten då fullgör sin utredningsskyldighet enligt 31 § i förvaltningslagen.

Skadeståndsansvar

När det gäller påståendet i omprövningsbegäran om att staden skulle ha försummat aktsamhetsplikten i anslutning till sitt skadeståndsansvar kan det konstateras, såsom även läggs fram i motiveringen till nämndens beslut 26.3.2026 § 41, att enligt skadeståndslagen (412/1974) ska den som uppsåtligen eller av vållande förorsakar annan skada ersätta den, såvida inget annat följer av vad som stadgas i denna lag.

Skadeståndsansvar kräver alltså orsakssamband mellan den skada som uppkommit och skadevållarens uppsåtliga verksamhet eller verksamhet som begåtts av vållande. Det har fortfarande inte påvisats några fel eller försummelser från Lovisa stads sida och därigenom inte heller något orsakssamband.

Övriga yrkanden

De som begär omprövning har också yrkat att Lovisa stad bedömer dagvattenssystemets funktionella kapacitet och låter en utomstående sakkunnig göra en objektiv skadekartläggning på deras fastighet på stadens bekostnad.

Yrkandet om en utomstående skadekartläggning som ska genomföras på stadens kostnad är ogrundad. Myndigheten är inte skyldig att inhämta en sakkunnigutredning till stöd för ett privat skadeståndskrav om det inte är nödvändigt för att avgöra frågan. Lovisa stad har ansett att det inte finns

något orsakssamband mellan de skador som orsakats fastigheten och stadens dagvattensystem.

När det gäller yrkandet om att utreda dagvattensystemets funktionella kapacitet kan det konstateras att en utredning inte är nödvändig, eftersom dagvattensystemet som helhet betraktat är strukturellt sett i skick, underhållet av systemet inte har försummats och det inte heller på det sätt som konstateras ovan har påvisats att dagvattensystemet är otillräckligt eller felaktigt. Översvämningsfenomenet på den fastighet som ägs av dem som begär omprövning kan förklaras bland annat av exceptionella väderförhållanden, höjdskillnader i terrängen och samverkan mellan de omprövningsbegärandes fastighet och grannfastigheterna samt ytvattenavrinningens naturliga beteende vid kraftigt regn.

Slutsatser

De som begär omprövning har inte i sin omprövningsbegäran angett sådana grunder på basis av vilka det beslut som är föremål för omprövningsbegäran bör rättas eller ändras. Tekniska nämnden torde således besluta att avslå begäran om omprövning på de grunder som anges ovan i beredningstexten.

Kompletterande mötesmaterial
Omprövningsbegäran 8.4.2026

Föredragning	Teknisk direktör Nina Aro
Förslag	Tekniska nämnden beslutar på ovanstående grunder att avslå begäran om omprövning.
Behandling	Ledamot Sjöholm lade fram följande ändringsförslag: ärendet återremitteras för ny beredning. Tekniska nämnden understödde enhälligt ändringsförslaget.
Beslut	Tekniska nämnden beslutade återremittera ärendet för ny beredning och ytterligare utredningar.